

Allemaal naar Barry & Izaira!

29 augustus 2005 – recensie

Barry Atsma en Izaira Kersten stonden afgelopen zaterdag voor het eerst samen op de planken. Speciaal voor de Uitmarkt gaven ze een voorproefje van hun respectievelijke theatersolo's 'Denne' en 'Suiker'. En hoe! Zowel Atsma als Kersten weet te overdonderen, te ontroeren en te overtuigen. Allemaal naar Barry & Izaira dit seizoen!

Bij binnenkomst in de kleine theaterzaal van de Balie wordt de toon al gezet. Het publiek wordt onthaald als gasten op een leuk feest. Izaira deelt flûtes champagne uit met de lachende vermaning om er nog niet van te drinken. Dadelijk wordt er geproost want het stel heeft iets te vieren. In tegenstelling tot de

meeste theaterzalen wordt er, in afwachting van het opengaan van het doek, niet gefluisterd en gesmoesd door het publiek maar hardop gekletst en gelachen met elkaar en met de acteurs. Als iedereen ten slotte een plek en een glas heeft veroverd, neem het stel moeiteloos het woord. Vijftig glazen worden in een toast geheven ter ere van het eerste gezamenlijke optreden van dit innemende koppel. Toitotit! En vanaf dat moment hangen de toeschouwers aan hun lippen.

De zaal is klein en het toneel is een vlakke vloer dat begint waar de eerste rij eindigt. De acteurs staan pal voor het publiek. Ze spelen niet op een verlicht podium voor een donkere zaal met anonieme, nauwelijks herkenbare gezichten. Ze zien ons net zo goed als wij hen. En dat is voor veel acteurs al een verzwarende omstandigheid zonder dat ze zulke persoonlijke stukken op de planken brengen. Maar als Barry en Izaira al zenuwachtig zijn, dan is daar niets van te merken.

Atsma bijt de spits af en vertelt over het ontstaan van 'Denne'. Zijn solo is geïnspireerd op zijn mongoloïde broer Rimmert. Hij laat een ingelijst familiekiekje rondgaan en geeft Rimmert een gezicht, zoals hij hem met zijn voorstelling een stem geeft. Hij legt uit dat hij niet alleen zijn broer naspeelt maar dat hij met 'Denne' een poging doet om de wereld van

Rimmert vorm te geven en te laten mengen met zijn eigen angsten en drijfveren. Denne is een fictief persoon die soms op Rimmert lijkt, soms op Barry en soms op wat Barry graag zou willen dat Rimmert is.

Met wat water en een kam maakt Barry zijn haren glad. Hij trekt een wit overhemd aan en doet een mondstukje in. Het licht dempt – het stel verzorgt de belichting en het geluid voor elkaar –, en dan is Barry verdwenen en verschijnt Denne. De metamorfose is volledig. Denne is niet helemaal van deze wereld, dat zie je zo. Hij is een beetje gek. En hij is onvoorspelbaar. Hij is aardig en hij bedoelt het goed. Maar toch moet je op je hoede zijn. Want je weet niet of hij dadelijk niet boos kan worden. Of agressief. Of dat hij iets raars gaat doen. Deze heel dunne scheidslijn die zo kenmerkend is voor het omgaan met verstandelijke gehandicapten, het onaangepaste gedrag dat vertedert, dat de behoefte aan verzorgen en koesteren oproept maar dat vaak ook afstotelijk en griezelig is, brengt Atsma heel integer en zuiver aan het licht.

De monologen zijn sterk. In de teksten klinken zowel Denne als het verdriet, de berusting, de liefde en de angst van de maker door. Sommige stukken zijn ronduit grappig. Zowel de pret als de manier waarop Denne de 'normale' mensen een spiegel voorhoudt, zijn tekenend voor de omgang met verstandelijk gehandicapten.

Ook de motoriek, de lichaamshouding en de gebaren; het klopt allemaal. Zelfs zijn ogen zien er anders uit. Die zijn ineens kleiner, minder helder en zijn blik heeft iets achterdochtigs en argwanends. Alsof hij er niet op vertrouwt dat wat hij ziet ook werkelijk bestaat. Atsma speelt Denne niet. Atsma is Denne. En Denne is hartveroverend.

De stukken van Barry en Izaira hebben de liefde waarmee ze gemaakt zijn gemeen. Bij beiden is het de vrucht van pijn, erkenning, acceptatie en rouw. Ook 'Suiker' is een geweldige theatersolo. Speelt Barry nog een rol, Izaira speelt zichzelf. En dat doet ze oprecht en vol overtuiging. Zonder zelfbeklag en met een flinke dosis humor en lef geeft ze een kijkje in het leven met een ongeneeslijke ziekte. Educatief? Ja, natuurlijk. Maar zeker niet belerend. 'Suiker' gaat over het leven met diabetes. Het gaat over haar relatie met haar moeder, die dezelfde ziekte heeft en daar heel anders mee omgaat. Over het verlangen naar chocolade en taart. Over de angst voor de mogelijke complicaties van de ziekte. De angst om in de steek gelaten te worden. Over het overlijden van haar moeder. 'Suiker' is heftig. 'Suiker' is ontroerend. En grappig. En herkenbaar. 'Suiker' is echt. Ongeveer honderd mensen hadden afgelopen zaterdag het voorrecht om deze twee enthousiaste en sympathieke rasacteurs aan het werk te zien. Zij waren getuige van een voorproefje van twee producties die alleen maar tot stand konden komen dankzij de liefde. De liefde voor het vak, de liefde voor het leven en hun stralende liefde voor elkaar.

Gigi Schuiten

'Denne' gaat op 13 december in première in de Balie in Amsterdam. De reprise van 'Suiker' is vanaf 31 oktober te zien. De speellijsten en informatie over de kaartverkoop voor beide voorstellingen is te vinden op de website van Barry Atsma. www.barryatsma.nl

Gezien:

Barry Atsma & Izaira Kersten, 'Samen Solo'

Zaterdag 27 augustus 2005, De Balie, Amsterdam, Uitmarkt.

Foto's: René den Engelsman – www.renedenengelsman.nl